

**JÄRVA MAAKONNA
RAHVARAAMATUKOGUDE
2025. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Sisukord

1	Aasta lühikokkuvõte.....	3
2	Juhtimine ja personal.....	5
3	Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon	10
4	Kogude kujundamine	15
5	Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	17
6	Raamatukogu turundus.....	23
7	Eesmärgid tulevaks aastaks	24

1 Aasta lühikokkuvõte

1.1 Millised olid aruandeaasta tähtsündmused?

- Raamatuaasta
- Kirjanduse pidunädal Järva vallas
- Kohtumised kirjanike ja teiste huvitavate isikutega
- Kirjandustunnid täiskasvanutele Roosna-Allikul
- Suvelugemised lastele maakonnas
- Päinurme kogukonnamaja avamine
- Kärü raamatukogu renoveerimine
- Türi valla raamatukogude ühinemine MIRKO teenusega
- Laupa raamatukogu 95. sünnipäev
- Roosna-Alliku raamatukoguhoidja pälvis presidendilt Valgetähe V klassi teenetemärgi

Kõik need tegevused elavdasid kohalikku kultuurielu ja muutsid raamatukogud nähtavamaks..

1.2 Millised olid tegevused teema-aastatel?

- Raamatuaasta vaiba tikkimine
- Järvamaa Muuseumi Sõprade Seltsi, Wittensteini Tegevusmuuseumi ja Järvamaa Keskraamatukogu korraldatud bussiretked Kirjanduslik Järvamaa
- Lugejamängud, orienteerumised
- Tähestiku näitused
- Kohtumised kirjanikega
- Kirjandusklubid
- Raamatukoguhoidjate ja lugejate kirjanduslikud käigud Vargamäele
- Koidu V.G. Ferreira Järvamaa Keskraamatukogus salvestatud raamatututvustus veebis

Kestev tähelepanu raamatul pakkus eri põlvkondade inimestele koostegutsemise rõõmu ja aktiivset osalemist raamatukogude poolt pakutavatel sündmustel.

1.3 Millised olid uued märkimisväärsed tegevused ja teenused?

- Koeru raamatukogu Mokalaat
- Tasuta raamatute laenamine Järva-Jaanis
- Hoiuraamatukogu aktsioon Türil
- Päinurme raamatukogu avamine
- Koostöö Hooldekodudega
- MIRKO Türil
- Öökoolid koostöös Türi valla raamatukogudega

Kõik see aitas kaasa lugejaskonna laiendamisele ja raamatukoguteenuse parendamisele.

1.4 Kas aruandeaastaks seatud eesmärgid täideti?

- Raamatuaastat tähistati
- Kärü raamatukogu kaasajastati
- Päinurme raamatukogu avati
- Kolmes Järva valla raamatukogus viidi läbi inventuurid

- Järva-Jaani raamatukogule ei leitud parema asukohaga ruume ja nii tuli kolida alevi serva. Aeg näitab, kuidas see raamatukoguteenusele mõjub.
- Viisu raamatukogu kolimise osas ei saadud külavanemaga kokkuleppele ja nii muutus raamatukogu sisuliselt teeninduspunktiks.
- Türi ja Järva valla arengukavad jäid kinnitamata – see protsess jätkub uuel aastal.
- Tagastuskastid ei ole veel kõikjale jõudnud – põhjuseks eelkõige nende kallinemine.

1.5 Üle-eestilise rahulolu-uuringu rahuloluindeks

Järvamaa rahuloluindeks oli 9,78. Kasutajate hinnang oli positiivne - raamatukogudes töötavad väga toredad inimesed ja on kõrgel tasemel teenindus. Rahulolematus oli pigem sellega, mis sõltub kohaliku omavalitsuse rahastusest (ruumid, asukoht, väljaannete valik, lahtiolekuajad jne.).

2 Juhtimine ja personal

Maakonna nimi	1. Elanike arv	2.1 Registrikoodiga raamatukogude arv	2.2 Keskraamatukogude arv	2.3 Haruraamatukogude arv	2.4 Rändraamatukogude arv	2.Kokku (2.2+2.3+2.4)	3.Teeninduspunktid e arv
2024	29621	3	3	20	1	24	1
2025	29272	3	3	20	1	24	1

2.1 Juhtimine

2.1.1 Muudatused raamatukoguvõrgus

Järvamaa 3-st omavalitsusest kõigis on moodustatud keskraamatukogu. Järva valla ja Türi Raamatukogu raamatukoguvõrgus muutusi ei olnud. Paide linnas tuli vähendada Sargvere raamatukogu lahtiolekuaga seoses koosseisu vähenemisega ja Viisu raamatukogu koosseisu jäi vaid 0,2 täitmata ametikohta, kuna jätkuvalt ei suudetud raamatukogu kolida I korrusele. Ühel päeval nädalas käib seal teenindamas Tarbja raamatukoguhoidja.

2.1.2 Rahvaraamatukogu nõukogu

Rahvaraamatukogu nõukogud on moodustatud igas omavalitsuses. Raamatukogu nõukogud on toetavad, kuid kõigi probleemide lahendamiseks jääb sellest sageli väheks.

- Järvamaa Keskraamatukogu nõukogu arutas taas Viisu raamatukogu kolimist I korrusele, lahenduse suhtes oldi üksmeelsed, kuid paraku probleem lahendust ei leidnud.
- Järva Vallaraamatukogu nõukogu arutas eelarvet – tulemusena suudeti saada raamatukoguhoidjatele väike palgatõus, kuid raamaturaha ei suurendatud.
- Türi raamatukogu nõukogu liikmed on aktiivsed raamatukogu kasutajad ja nii saab mõnedki küsimused jooksvalt läbi arutada. Sel aastal suuri, lahendamist vajavaid probleeme ei olnud.

2.1.3 Rahvaraamatukogu arengukava

- Järvamaa Keskraamatukogu arengukava on aastateks 2023-2027. https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4120/4202/3001/m1_lisa1.pdf#
- Paide linna arengukavas on raamatukogu tegevused kajastatud ja raamatukogu on selle koostamisse kaasatud.
- Järva Vallaraamatukogul puudub kehtiv arengukava.
- Järva valla arengukava 2022-2030 ei kajasta raamatukogu arenguvajadusi.
- Türi Raamatukogul puudub kehtiv arengukava.
- Türi valla arengukavas on välja toodud vaid raamatukogu hetkeolukord (kaardistatud teenused)

2.2 Eelarve

Tulud ja kulud	Seisuga 31.12.24 €	Seisuga 31.12.25 €	Muutus %
Tulud kokku	900,718	941,854	+4,37
Kulud kokku*	900,718	941,854	+4,37
Tööjõukulu**	660,777	693,418	+4,71
Komplekteerimiskulu	151,68	136,086	-10,3
sh KOV-ilt	91,674	81,007	-11,63
sh riigilt	60,006	55,079	-8,21
sh KuM-ilt	60,006	55,079	-8,21
Investeeringukulu***	17,7	25,02	+29,25
sh KOV-ilt	7,7	14,86	+48,18
sh riigilt	10	10,16	+1,57
sh KuM-ilt	10	10,16	+1,57
Infotehnoloogiakulu	19,473	22,972	+15,24

Järva valla ja Türi raamatukogu töötajad said väikese palgatõusu. Paides suurenes vaid alampalk.

Kahjuks vähenes nii riigitoetus kui ka Järva valla ja Paide linna raha komplekteerimiseks. Vaid Türi vald kompenseeris riigitoetuse vähenemise.

Suurenesid kulutused infotehnoloogiale – eelkõige tarkvara uuendamise tõttu. Türil ja Järvamaa Keskraamatukogus osteti ka mõned uued, kuigi kasutatud arvutid.

Investeeringukulu ei näita kõike, mis maakonnas tehti. Täies mahus kajastub summas vaid Kärü raamatukogu renoveerimine. Järva valla raamatukogu sai tabelisse märkida vaid uute riiulite kulu Järva-Jaani raamatukogu uutesse ruumidesse, kuid ruumide remont oli osa kogu majas teostatud tööde summast. Ka Järvamaa Keskraamatukogus tehtu oli vaid osa terve maja investeeringutest.

2.2.1 Raamatukogude projektid

Projekti nimi	Toetuse allikas	Projekti periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus	Staatuse (lõpetatud, käimasolev vms)
Raamatuaasta kohtumiste korraldamine Järva valla raamatukogudes ja haridusasutustes. (3 taotlust)	Eesti Kultuurkapital Järvamaa Ekspertgrupp	01.01.2025-30.06. 2025	600	1 005	Kõik lõpetatud
		01.02.2025-31.12. 2025	400	541	
		01.06.2025-31.12. 2025	1010	1 145	
Sõbrakuu kohtumiste korraldamine Türi	Eesti Kultuurkapital Järvamaa Ekspertgrupp	01.02.2025-12.05.2025	250	590	Lõpetatud

raamatukogus					
Emakeelepäevale pühendatud kirjanduslike kohtumiste korraldamine Türi valla raamatukogudes	Eesti Kultuurkapital Järvamaa Ekspertgrupp	01.01.2025-30.04.2025	320	854	Lõpetatud
Eesti raamat 500 lugemisürituste raames kohtumiste korraldamine Türi valla raamatukogudes	Eesti Kultuurkapital Järvamaa Ekspertgrupp	01.05.2025-27.06.2025	600	1 040	Lõpetatud
Eesti raamatu aastale pühendatud suvesündmuste korraldamine Türi raamatukogus	Eesti Kultuurkapital Järvamaa Ekspertgrupp	10.08.2025-10.10.2025	600	1 117	Lõpetatud
Tähistame Eesti raamatu aastat: kirjandus-sündmuste korraldamine lastele ja noortele Türi raamatukogus	Eesti Kultuurkapital Järvamaa Ekspertgrupp	11.10.2025-10.12.2025	400	620	Lõpetatud
Kirjanikega kohtumiste korraldamine Türi raamatukogudes	Eesti Kultuurkapital Järvamaa Ekspertgrupp	21.10.2025-10.12.2025	300	460	Lõpetatud
Türi Raamatukogu Käru struktuuriüksuse ruumide renoveerimine	Kultuuri-ministeerium	01.02.2025-31.07.2025	10 164	20 328	Lõpetatud
Raamatukogu-tundide korraldamine Järvamaa KRK-s	Eesti Kultuurkapital Järvamaa Ekspertgrupp	01.02.2025-28.02.2026	600	800	Lõpetatud
Koolitus „Projektide ettevalmistamine ja kirjutamine Järvamaa	Kultuuri-ministeerium	03.03.2025-31.12.2025	2 684	3 184	Lõpetatud

raamatukogu- hoidjatele					
----------------------------	--	--	--	--	--

Eelkõige hõlmavad projektid erinevate kirjandussündmuste korraldamist, mis pakuvad meeleolukaid kohtumisi ja suurendavad raamatukogu nähtavast kogukonnas.

Hea meel on Käru raamatukogu renoveerimiseks saadud toetuse üle Kultuuriministeeriumi kiirendist. Uuendatud raamatukogus on nüüd palju paremad tingimused erinevate ettevõtmiste korraldamiseks. Heledatesse, kena mööbliga ruumidesse tuleb rõõmuga ka rohkem lapsi.

Kultuuriministeeriumilt saadud rahaga korraldatud koolitus andis raamatukoguhoidjatele suurema enesekindluse projektide kirjutamiseks. Lisarahastuse toel saab korraldada rohkem erinevaid sündmusi ja parandada raamatukoguteenuse kättesaadavust.

2.3 Personal

Töötajate arv	Täidetud töökohtade arv (FTE)
39	34,8

2.3.1 Olulisemad muudatused personali korralduses

Järva vallas töötajate arv vähenes ühe võrra, kuid koosseis ei muutunud. Ühes harukogus asus tööle osalise koormusega töötaja ja kui teises raamatukogus vabanes teises harukogus samuti osalise koormusega ametikoht, siis pakuti seda talle ja ta võttis selle vastu.

Türi raamatukogu personali koosseisus muutusi ei olnud.

Töö ümberkorraldamise tõttu koondati Järvamaa Keskraamatukogus üks osalise koormusega ametikoht ja kahes harukogus vähenes töökoormus. Mõistlik oli ka korraldada töö nii, et harukogu, kus on jätkuvalt ligipäätavuse mured, teenindab lugejaid ühel päeval nädalas teise harukogu töötaja.

2.3.2 Erialahariduse ja kutse omandamine

2025. aastal lõpetas RaRa juures kutseõppe 1 raamatukoguhoidja ja talle omistati ka raamatukoguhoidja kutse tase 6.

Ühtegi raamatukoguhoidja ametikohale vastavate pädevustega töötajat aruandeaastal ülikoolis kraadi ei omandanud.

2.3.3 Täienduskoolitused

Koolitusteema	Raamatukogude arv, kust koolitustel osaleti
Juhtimine, sh projektijuhtimine	18
Digi- ja meediapädevused	5
Isikuandmete kaitse ja autoriõigused	1
Klienditeenindus	1
Kogude kujundamine ja haldamine	3
Koolituste ja ürituste korraldamine, sh koolitamine	0
Kultuur ja kirjandus	6

Ligipääsetavuse tagamine ning erivajadustega või puuetega inimeste teenindus	0
Meeskonnatöö ja koostööoskused	6
Raamatukogutöö kvantitatiivne ja kvalitatiivne hindamine, sh statistika ja uuringud	2
Teenuste pakkumine ja arendus	4
Terviseedendus, liikumisharrastus	2
Õppematerjalide kirjastuste infopäevad	3
Tehisintellekti kasutamine ja võimalused raamatukogu- ja muuseumitöös	2
Kriisikoolitus	20
Õppereis Taani	1
Muud silmaringi arendavad koolitused	1

Enim osaleti kirjanduse, meeskonnatöö, lugejateeninduse ja digioskuste alastel koolitustel. Kõik need on olulised kvaliteetse raamatukoguteenuse pakkumisel.

Maakonna raamatukogutöötajad osalesid ERÜ maaraamatukogude suveseminaril, maaraamatukogude sektsiooni teabepäeval Tartus, lasteraamatukoguhoidjate päeval Viljandis, algupärase lastekirjanduse päeval Tartus, õppematerjalide kirjastuste (Avita, Koolibri, Maurus) infotundides. Külastati Jõgevamaa ja Võrumaa raamatukogusid ning Eesti Lastekirjanduse Keskust.

Ühiskoolituse „Keeruline klient. Konflikti kiirabi“ korraldasid Türi, Põhja-Sakala ja Tori valla raamatukogud.

Järvamaa raamatukoguhoidjad õppisid kevadel 2025 projektide koostamist ja kirjutamist. Toimus 2 õppepäeva Paides, kodutööde esitlemine veebis ja Peetri raamatukogu külastus (eelnevalt „kiirendi“ toel remonditud raamatukogu). Selle tulemusena valmis mitu näidisprojekti väljamõeldud teemadel. Tutvuti erinevate rahastusvõimalustega (Leeder, KULKA jne) ja nende tingimustega. Õpiti eelarve koostamist ja eesmärkide sõnastamist. Koolitusel õpitule tuginedes kirjutas Oisu raamatukogu projekti „Sotsiaalselt kaasatud Oisu kogukond“, mis oli suunatud eelkõige kohalikele elanikele vanuses 55+ ja sai ka rahastuse.

Septembris korraldas maakonnaraamatukogu koos Türi raamatukoguga kriisivalmiduse koolituse ja ühise raamatuaasta vaiba tikkimise raamatukogude töötajatele.

2.3.4 Statistiline aruandlus ja tegevuse analüüsimine

Statistika ja töö analüüsiga tegeletakse maakonnaraamatukogus nii esitatava koondaruande tarbeks kord aastas kui ka jooksvalt raamatukogutöölalastele teabenõuetele vastamiseks. Päringuid esitavad eelkõige omavalitsused ja Kultuuriministeerium, aga ka ajakirjandus. Et küsimustele kiirelt vastata, peab erinevate statistiliste andmete kogumine ja analüüs olema järjepidev. Aasta aruandluse ajal tuleb pidevalt kontrollida ja täpsustada esitatavaid andmeid.

3 Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon

3.1 Hoone ja ruum

Enamus Järvamaa raamatukogudest asuvad ühes majas teiste asutuste või ettevõtetega. Majade haldamine sõltub omavalitsuse loodud korrast.

- Järva valla 10-st raamatukogust 4 on ühes majas koos kooliga, 2 lasteaiaga, 2 rahvamajaga, 1 teeninduskeskuse ja 1 kauplusega. Remondivajadus (nii üldine sanitaarremond kui ka ehitupraagi parandamine) on 4-s raamatukogus. Ventilatsiooniprobleem on 1-s raamatukogus. Soojuse (eelkõige soojustuse) probleemid on 2-s raamatukogus. Kõige suurem ruumipuudus on Koeru raamatukogus. Samas on kõikjal raamatukoguhoidjad püüdnud muuta ruume võimalikult hubaseks ja nii on üldmulje vaatamata probleemidele hea. Järva-Jaani raamatukogu, mis seni asus Konsumi II korrusel (praegu oligi II korrus nende ruumide ainus puudus) pidi aasta lõpul välja kolima, kuna kauplus soovis laieneda. Pärast pikki arutelusid jõuti otsusele, et kolitakse Järva-Jaani koolimajja. Paraku asub see alevi serval ja eakatele lugejatele on see pikk vahemaa. Uued ruumid renoveeriti raamatukogule sobivaks detsembris. Telliti ka 21 uut riiulit, ülejäänud võeti kaasa endistest ruumidest. Peetri raamatukogu asub hoone I korrusel avatud fuajees, mis muudab ruumid kõigile kasutajatele lihtsasti ligipääsetavaks. Ühest küljest on asukoht väga hea – fuajee on alati kõigile avatud, sealt liigub läbi iga päev palju rahvast. Teisalt on aga probleemiks kogu haldamine. Igaühel on võimalus võtta kaasa raamatuid ja ajakirju igal ajal, ka ajal mil raamatukoguhoidjat pole ja ära viidavad eksemplarid jäävad kogus märkimata. Sellega tekib olukordi, kus raamatukoguhoidjal ei ole täielikku ja õiget ülevaadet oma kogust. Positiivse arenguna sai 2025. aastal raamatukogu enda kasutusse täiendava ruumi arhiivi ja AIP-arvuti jaoks, mis parandab töötajate ning loob paremad eeldused digiteenuste ja infotehnoloogiliste lahenduste lugejale pakkumiseks. Päinurme raamatukogu kolis suvel uutesse ruumidesse (nüüd nimetatakse seda kogukonnamajaks, kus on koos rahvamaja, noortekeskus, päevakeskus ja raamatukogu). Raamatukogu põhifond on paigutatud saali ühte nurka umbes 3x5 m² alale, rahvamaja ürituste ajal on võimalik raamatukogu eraldada lükkandseinte abil. Laste- ja noortefond on teisel korrusel noortekeskuse pinnal. Raamatukogus on uus mööbel ja riiulid, ruum on kaasaegsem ja funktsionaalsem ning pakub külalistajatele mugavat ja kasutajasõbralikku keskkonda. Raamatukogubuss Krõõt – kaubik Renault Master. Buss osteti 2021. aastal uue ja ehitati ümber raamatukogubussiks. Palju erinevaid külalaid ja kohapeal tiksumist kulutavad masinat korralikult, mistõttu kulub iga aasta ka raha üha rohkem, aga seda väärtust, mida buss loob, ei saa rahas arvestada.
- Türi valla 7-st raamatukogust 1 asub omaette majas, 1 rendipinnal, 2 koos kooliga, 2 koos rahvamajaga ja 1 koos vallavalitsusega. Ruumipuudus kummitab kõikjal, vaid Kabala raamatukogu ei saa selle üle kaevata. Kabala raamatukogu ruumid vajaksid värskendust. Türi raamatukogu vajab hädasti uusi aknaid ja jätkuvalt on probleemiks ventilatsioon. Ventilatsiooniprobleem kimbutab ka Väätsa raamatukogu

2025. aastal renoveeriti lõpuks Kärü raamatukogu. Pikka aega oli õhus teema, et raamatukogu peaks rendipinnalt kolima staadionimajja, mis suure osa ajast tühjal seisab. Kuna kolimisest asja ei saanud ja raamatukogu ruumid ning riiulid olid ülikehvas korras, siis taotleti KuM-lt raha ja uuendati nii raamatukogu ruume kui sisustust. Nüüd on raamatukogu ilus, heledates toonides, avar ja funktsionaalse mööbliga.

- Paide linna 5-st raamatukogust asuvad 2 koos kooliga, 1 koos lasteaia ja 2 koos rahvamajaga.

Viisu raamatukogu, mis asub II korrusel ja kuhu viib lahtine trepp, mida mööda on inimestel väga raske liikuda, on juba 2024. aasta algusest pakitud suures osas kastidesse. Tookord oli lootus kolida I korrusele, kuid külavanema vastuseisu tõttu jäi see ära ning probleem on senini lahendamata.

Sanitaarremonti vajavad nii Roosna-Alliku kui ka keskraamatukogu.

Jätkuvalt on probleemiks keskraamatukogu konverentsisaali ventilatsioon.

Majas, kus asub Järvamaa Keskraamatukogu koos Kunstikooli, Eakate Päevakeskuse ja mitmete ühingutega, teostati remonti. Selle käigus vahetati välja maja välisüksed, remonditi tagatrepp, lammutati fuajeest garderoob ja värviti fuajee. Uued ukсед said raamatukogu laenutusosakond ja pääs lifti. Raamatukogu treppidele pandi liikumisanduritega valgustid.

3.2 Ligipääsetavus

3.2.1 Ligipääs raamatukogude ruumidele ja teenustele

Kuidas on tagatud ligipääs raamatukogude ruumidele ja teenustele? Vastata iga külastuskoha kohta

Ligipääsetavuse aspektid	Mitmes raamatukogus?
Raamatukogu kodulehel on toodud vajalik info erivajadustega inimestele pakutavate võimaluste ning ruumide kohta	1 jah / 2 ei
Raamatukogu kodulehel on info Pimedate raamatukogu ja selle võimaluste kohta	1 jah / 2 ei
Raamatukokku on paigaldatud taktiilsed tähised	3
Raamatukogu pakub regulaarselt koduteenindust	13
Raamatukogusse pääseb mugavalt ilma kõrvalise abita ka ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastaja	10
Ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastajad pääsevad ilma kõrvalise abita mugavalt kõikidesse raamatukogu ruumidesse	8
Raamatukogus on nõutele vastav invatualett	3
Raamatukogu juures on invaparkimiskohad või invatranspordile on muul viisil tagatud parkimisvõimalus	9
Kuuldeaparaadi kasutajal on raamatukogus võimalik kasutada silmusvõimendit	0
Raamatukogu lahtiolekuajad arvestavad ühistranspordigraafikutega	9
Raamatukogu on avatud vähemalt ühel nädalavahetuse päeval	4
Muu (nimetada)	0

3.2.2 Koduteenindus

Koduteeninduse teenused	Kordade arv	Kasutajate arv
Väljaannete laenutus	244	66
Kasutajakoolitus	0	0
Digipädevuste alane nõustamine	34	16
Muu (nimetada)	0	0

Koduteenindus on väga oluline just eakatele ja piiratud liikumisvõimega inimestele. Alahinnata ei saa ka suhtlust raamatukoguhoidjaga, kes võib olla lugejale ainus suhtluskaaslane mitme päeva vältel.

Samas ei näita tabel kogu koduteenindust, sest raamatukoguhoidjad on alati valmis viima raamatuid koju ka nendele, kellele töö tõttu raamatukogu lahtiolekuajad ei sobi. Eriti kehtib see kohtades, kus raamatukoguhoidjal on vaid osaline koormus ja kus seda tehakse sageli oma tööajast sõltumatult.

Ka raamatukogubuss Krõõt käib nii mõnegi eaka värava taga, et lugemisvara kõigi soovijateni jõuaks, kuid raamatukoguhoidja-bussijuht ei registreeri seda eraldi koduteenidusena.

3.2.3 Teenused teistele asutustele

Teenused teistele asutustele	Kordade arv	Osavõtjate arv
Lasteaiad, koolid, rahvamajad, noortekeskused, hooldekodud ja eakate päevakeskused	324	5 008

Pakutakse kohtumisi kirjanikega, raamatute tutvustust, erinevaid töötubasid ning koolitusi, luule- ja muusikaõhtuid, vestlusringe jm. Kõik see aitab kaasa ajaveetmise võimaluste laiendamisele mitte ainult lugejaskonnas, vaid terves kogukonnas. Hooldekodude elanikud on väga tänulikud, et teenus neile koju kätte tuleb.

3.3 Innovatsioon

3.3.1 Raamatukogude pakutavad/kasutatavad innovaatilised/infotehnoloogilised võimalused

Innovaatilised/infotehnoloogilised lahendused	Mitmes raamatukogus?
Raamatukogusüsteem URRAM	0
Raamatukogusüsteem RIKS	24
Raamatukogusüsteem Sierra	0
Raamatuid saab laenutada igal ajal laenutuskapi kaudu	0
Raamatuid saab tagastada igal ajal tagastuskasti, tagastusluugi või laenutuskapi kaudu	15
Raamatukogus on iseteeninduslahendused (laenutusautomaadid)	2
Raamatukogu pakub avatud raamatukogu teenust (24/7)	0

Raamatukogu pakub kasutajatele kaugtöökohta /individuaaltööruumi	4
Raamatukogu pakub kasutajatele rühmatööruumi	7
Raamatukogu pakub kasutajatele konverentsitehnikat	3
Raamatukogu pakub kasutajatele vähemalt ühte kaamera ja mikrofoniga arvutit (nt koosolekuteks)	3
Raamatukogus saab kasutada helistuudiot (nt muusika, taskuhäälingute loomiseks)	0
Raamatukogus saab kasutada videostuudiot (nt videote, vlogide loomiseks)	0
Raamatukogus on kasutusel RFID lahendus	0
Raamatukogus on vähemalt üks AIP arvuti	22
Raamatukogus saab kasutada WiFi ühendust	21
Raamatukogus saab kasutada printerit ja/või skännerit ja/või koopiamasinat	24
Raamatukogus saab värviliselt printida	16
Muud teenused (nimetada)	0

3.3.2 Tähtsamad arendustegevused infotehnoloogia vallas

Erilist arendustegevust rahapuudusel ei toimu. Siiski vahetati mitmetes raamatukogudes arvutid uuemate, kuid kasutatute vastu ja neisse paigaldati ka Windows 11 tarkvara.

Programm RIKS on endiselt väga paindlik ja kiire arendades seda jätkuvalt vastavalt raamatukoguhoidjate vajadustele.

3.3.3 Iseteeninduslike teenuste kasutus

RIKSWEB võimaldab lugejatel laenustähtaega pikendada ja raamatuid reserveerida. Maakonna raamatukogude lugejad külastasid e-kataloogi kokku 3459 korda, mis on üle 750 korra enam. Pikendamiseks kasutati RIKSWEBi maakonnas 228 korda, enim Paides ja Türil. Kuigi reserveerimise kohta statistikat ei ole tehtud, siis tundub, et seda kasutatakse pikendamisest rohkem. Populaarne on kiirpikendamise võimalus. Seda kasutati ligi 3000 korda.

Järvamaa Keskraamatukogu laenutusautomaati RITA kasutati 68 korda. Seda on küll rohkem kui eelmisel aastal, kuid see võimalus just populaarne ei ole.

Kuna Peetri raamatukogu fond asub avalikul pinnal, st sinna pääseb ka siis, kui raamatukoguhoidja pole tööl (hoone lahtiolekuaegadel), siis on raamatukoguhoidja loonud sinna selveteeninduse ehk seinal on leht, kuhu saab märkida võetud raamatud. Mõeldud on ka RITA lahenduse peale.

3.3.4 Andmebaaside loomine ja teatmebibliograafilise töö korraldamine

Järvamaa Keskraamatukogus tegelevad teatmebibliograafilise tööga kõik raamatukoguhoidjad, sest päringuid esitatakse palju ja sageli on need ka väga töömahukaid.

Pidevalt täiendatakse koduloolist kogu ja –andmebaasi. Kuna suhteliselt vähe on neid raamatukogusid, kus tegeletakse kodulooliste materjalide kogumisega, siis reeglina pöörduvadki huvilised eelkõige Järvamaa Keskraamatukokku.

Andmebaasi lisasime jooksvalt 653 koduloolist kirjet. Nii ostude kui annetustena lisandus raamatufondi 25 uut koduloolise sisuga trükist. Märksõnastasime maakonda ja sellega seotud iskuid erinevate väljaannete kirjetes.

4 Kogude kujundamine

4.1 Komplekteerimise põhimõtted

Direktori käskkirjaga kehtestatud komplekteerimise põhimõtted on kõigis Järvamaa omavalitsuste raamatukogudes. Põhimõtted pole muutunud, seega puudub vajadus neid uuendada.

2025. aastal hangiti Järvamaa raamatukogudesse keskraamatukogu kaudu kokku 7 442 eksemplari teavikuid. Sellest ostudena 6 353 eksemplari raamatuid summas 99 148 €. Lisaks ka perioodikat.

Ostudest oli suurim osa ilukirjandusel – kokku 5 549 eksemplari, sellest 1 804 eksemplari eesti autorite teoseid. Teistest valdkondadest osteti enim kirjandust liikidest 3, 7 ja 1.

Määruses ”Rahvaraamatukogude riigieelarvest finantseeritavate kulude jaotamise kord” lisas 1 nimetatud kirjandust soetati kokku summas 21 585 € (1 466 eksemplari raamatuid ja 57 aastakäiku kultuuriperioodikat), mis moodustab riigitoetusest 39,2 %.

4.2 Kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

Ringlus maakonnas pole eriti suur, kuigi rohkem on hakatud tegelema raamatute mahakandmisega. Kui 2024. aastal oli ringlus 0,67, siis 2025. aastal 0,64. Suurim on ringlus Türi valla raamatukogudes (0,79) ja madalaim Paide linna raamatukogudes (0,49). Viimane on seletatav sellega, et suurem osa Viisu raamatukogu fondist on endiselt kastidesse pakitud ja Tarbja raamatukogu laenutuspunkt Annas on sisuliselt endine raamatukogu. Kuna Tarbja raamatukoguhoidja teenindab lugejaid nüüd ka Viisus, siis fondide puhastamisega ei ole ta jõudnud tegeleda.

Samas on Türil väga suur osakaal kohallaenutustel – 35,6 % laenutustest. Võrdluseks: Järva valla raamatukogudes 2,3 % ja Järvamaa Keskraamatukogus koos harukogudega 9,8 %

Lugejate eelistuseks on jätkuvalt ilu-ja lastekirjandus, mida ka hangitakse enim – 85,3 % hangetes ja 85,24 % laenutustest. Sealhulgas eesti autorite teoste laenutuste osakaal kõigist laenutustest on 35,2 % ja ilukirjandusest 33,7 %. Teisele kohale jääb liik 3, seda eelkõige erinevate reisiraamatute tõttu – 3,1 % hangetest ja 2,7 % laenutustest. Kolmandale kohale jääb liik 7 – 3,1 % hangetest ja 2,5 % laenutustest – seda mõjutab kindlasti Paide Kunstikool, millel on õppekohad ka Türil ja Aravetel. Samuti on õpilastel soovituslik lugeda elulugusid ja nii eelistatakse sportlasi, muusikuid, näitlejaid.

Jätkuvalt on kõige rohkem lugejaid vanuses 7-18, neile järgnevad lugejad vanuses 35-46, kuid enim laenutavad lugejad vanuses 63-78, lastest laenutavad enim 8-11-aastased. Sellest nähtub, et suur mõju on olnud suvelugemistel. Muul ajal vajavad nooremad inimesed raamatukogu soovitusliku ja õppekirjanduse laenutamiseks. Vanemad lugejad aga loevad eelkõige meelelahutuseks.

4.3 Raamatukogu komplekteerimine (trükis, e-raamat, audioraamat): analüüs ja hinnang

Kokku hangiti Järvamaa raamatukogudesse 8037 eksemplari uusi teavikuid, mida on 663 eksemplari vähem kui 2024. aastal. Maakonnas osteti elaniku kohta 0,22 raamatut. Võrdluseks 2024. aastal oli see 0,26. Vähenemine oli eelkõige Järva vallas. Türi vallas jäi

samaks (0,25) ja Paide linnas oli vähenemine marginaalne (0,18-lt 0,17-le). Põhjuseks komplekteerimisrahade vähenemine nii riigitoetuse kui ka omavalitsuse summade osas.

Kuna rahalised võimalused on piiratud, siis peavad raamatukogud väga täpselt kalkuleerima mida osta ja mida mitte. Seetõttu ei hangita ka e-raamatuid, kuna neid on võimalik kasutada erinevatel platvormidel ja reeglina eelistab lugeja seda teha oma isikliku seadmega.

Ka audioraamatuid ei osteta, kuna lugeja eelistab siiski paberraamatut.

Raamatuid ostetakse tavaliselt vaid ühes eksemplaris kui mõni eriti populaarne teos või kooli soovituslik kirjandus välja arvata.

4.4 Perioodika komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Kokku lisandus maakonna raamatukogudesse 403 aastakäiku ajakirju ja 107 aastakäiku ajalehti – kokku 510 aastakäiku, sellest ostudena 450 aastakäiku (2024. aastal ostudena 493 aastakäiku). Kogu kultuuriperioodika on maakonda tellitud – enim neist ajakirju Täheke ja Hea Laps, täiskasvanutele aga Loomingu Raamatukogu ja ajakirja Teater.Muusika.Kino.

Perioodika kojulaenutuste osakaal on maakonnas veidi suurenenud (2024. a. 14,3 % ja 2025. a. 15,3 %). Samas oli ka raamatukogu, kus perioodika laenutuste osakaal oli üle 75 % .

Kuigi väljaannete tellimisega kaasneb tihti ka digivõimalus, siis inimene, kes tuleb raamatukokku, soovib siiski lugeda paberväljaannet. Paljud raamatukogud ei telli juurdepääsu digiväljaannetele, sest see on ikkagi lisakulu.

4.5 Muude väljaannete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Auviseid ja elektroonilisi ressursse Järvamaa raamatukogudesse ei tellitud.

4.6 Esemete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Järvamaa raamatukogud ei komplekteeri esemeid.

4.7 Annetuste osakaal kogude juurdekasvust

Annetustena saadi kokku 1135 eksemplari teavikuid, mis moodustab 14 % kogude juurdekasvust. Raamatuid sealhulgas 1075 eksemplari.

4.8 Inventuurid ja mahakandmised

Inventuurid toimusid kolmes Järva valla raamatukogus – Ahula, Albu ja Päinurme.

Fondide puhastamisega lagunenud ja vananenud kirjandusest tegeletakse pidevalt, kuna ikka veel on seisvat raamatufondi ja ruumipuudus on sageli suur. Kokku kanti maha 15530 teavikut, mis on 4149 eksemplari rohkem kui 2024. aastal. Suuremad mahakandmised olid Järva-Jaani ja Kärü raamatukogudes seoses kolimise ja remonttöödega. Järvamaa Keskraamatukogus kanti raamatuid maha ligi 1400 eksemplari rohkem kui 2024. aastal.

5 Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

5.1 Lugejaküsitlused

Lugejaküsitlusi ei olnud, kuna RaRa korraldab niigi üle-riigilist uuringut, siis pole mõistlik inimesi erinevate küsitlustega koormata.

5.2 Üleriigilise rahulolu-uuringu tulemused

Kokku oli maakonnas 794 vastajat ja rahuloluindeksiks kujunes 9,78.

Uuring näitas, et raamatukogudes töötavad väga toredad inimesed ja on kõrgel tasemel teenindus. Probleemidena toodi välja see, mis sõltub eelkõige kohaliku omavalitsuse rahastusest (lahtiolekuajad seoses raamatukoguhoidjate osalise töökoormusega, uudiskirjanduse ja perioodika ning raamatute eksemplaarsuse vähesus, raamatukogu asukoht, ligipääsetavus, ruumipuudus, vananenud IT vahendid jne.).

5.3 Raamatukogu kasutamine ja teenused

5.3.1 Avalikule teabele ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse elektroonilistele teenustele juurdepääs

Päris uusi arvuteid ei ostetud, küll aga uuendati tarkvara. Järva vallas jätkusid mured arvutipargiga (ei saanud kasutada ID-kaarti, ei levinud WiFi jne.), kuid 2026. aasta eelarvesse on rahalised vahendid selleks ette nähtud.

Statistiliselt on arvutite kasutamine maakonnas kokku vähenenud eelkõige koos koolidega asuvate raamatukogude laste arvutite kasutamise arvelt. Türiil jäi täiskasvanute arvutikasutus praktiliselt 2024. aasta tasemel. Järvamaa Keskraamatukogus aga tõusis (üle 60 kasutuskorra rohkem).

Vähesed arvutikasutuse põhjuseks võib olla ka see, et sageli printimiste ja pangatehingute puhul kasutust ei registreerita, sest raamatukoguhoidja peab seda oma töö osaks, mis eraldi äramärkimist ei vaja.

Kokku oli maakonnas 2025. aastal registreeritud arvutikasutusi 3125, neist 520 laste poolt.

5.3.2 Muudatused ja uuendused teeninduskorralduses ning teenustes, sh e-teenustes

Muudatused toimusid vaid Türiil valla raamatukogudes – liituti MIRKO teenusega.

5.3.3 Lugejad

Lugejad 2024	Lugejad 2025	Muutus (+-)
8361	7842	-519

Lugejate arv on vähenenud. Põhjusteks elanike arvu vähenemine, kiire elutempo, koolide ülemise astme sulgemine jne. Aga ka inimeste nägemisteravuse langus, mis ei võimalda enam lugeda.

5.3.4 Külastused

Külastused 2024	Külastused 2025	Muutus (+-)
145662	145672	+10

Võrreldes eelmise aastaga on külastuste arv jäänud praktiliselt samaks. Tegelikult on see hea näitaja kui arvestada, et Oisus suleti postipunkt ja kooli ülemine aste, Tarbjal suleti kool, Viisu raamatukogu oli lahti vaid ühel päeval nädalas. Seevastu Järva vallas ja Järvamaa Keskraamatukogus tõusis külastuste arv tuntavalt. Kindlasti aitas Järva vallas tõusule kaasa Päinurme raamatukogu avamine uutes ruumides. Järvamaa Keskraamatukogu Paides aga hakati enam külastama just Tarbja kooli sulgemise ja Viisu raamatukogu vähese lahti olekuaja tõttu.

5.3.5 Laenutused

Laenutused 2024	Laenutused 2025	Muutus (+-)
249312	232235	-17077

Laenutuste arv statistiliselt on palju vähenenud, kuid üheks põhjuseks on see, et eelmisel aastal ei arvestatud asutusesiseseid laenutusi ja osaliselt lisati need tavalaenutustele (näiteks Järva valla raamatubussil puudub oma fond ja nii laenutab bussjuht palju raamatuid erinevatest harukogudest, et pakkuda lugejatele suuremat valikut).

Laenutuste arv tõusis Türi vallas, kuid seal on selles suur osa kohallaentustel (35,6 % laenutustest, võrdluseks – Järva vallas on see 2,3 % ja Paide linnas 9,8 %).

Oma osa on asjaolul, et saime osta vähem raamatuid kui 2024. aastal ja nii oli usinatel lugejatel palju väiksem uudiskirjanduse valik. Samuti tuli populaarsete raamatute järjekorras pikalt oodata.

5.3.6 MIRKO teenus

Üleriigilises MIRKO teenuses osalevad Järvamaa Keskraamatukogu ja Türi valla raamatukogud.

Aruandeaastal oli laenutusi MIRKO vahendusel:

- Türi vald kokku 108, sellest 64 laenutust ja 44 pikendust
- KRK kokku 249, sellest 151 laenutust ja 98 pikendust. Võrreldes 2024.aastaga on kasutamine vähenenud (2024.a. oli kokku 299, sellest laenutusi 194 ja pikendusi 105)

5.3.7 Ülevaade RVL teenusest

RVL-i kaudu telliti 1120 teavikut ja saadi tellimusi 1214. Arvud on praktiliselt kahekordistunud. Peamiselt pöörduiti sooviga ikka oma maakonna teiste kogude poole, aga telliti ka teistest maakondadest (Tapa Vallaraamatukogu, Rakvere Raamatukogu, Kadrina Valla Raamatukogu, Põltsamaa Raamatukogu, Tartu Linnaraamatukogu). Järvamaa Keskraamatukogu tellis palju venekeelset kirjandust Türi raamatukogust, kuna meie fond on end mitmete lugejate jaoks ammendanud ja uudiskirjandust lisandub vähe.

5.3.8 Infopäringud

Päringud 2024	Päringud 2025	Muutus (+-)
8528	7624	-904

Päringute arv on langenud, kuid selle taga võib ikkagi olla registreerimine. On raamatukogusid kus pole registreeritud ühtki või on ainult üks. Samas ei saa arvata, et neis päringuid olnud ei olnudki – kindlasti oli.

Jätakuvalt esitatakse enim päringuid rahvariiete, koduloo, käsitöö, aianduse ja kokanduse alalt. Mõni näide ka teistel teemadel: sümbolid eesti rahvakunstis, raamatu pealkirjad luuletusteks, briti-india kolooniad, win hofi meetod, lauanõude tehasemärgid, lintraktorid, ameerika jalgpalli ja lipujalgpalli erinevused, Türi piirkonna vanemad eesnimed.

5.3.9 Virtuaalüritused, -koolitused ja -näitused

Virtuaalüritusi, -koolitusi ja -näitusi Järvamaa raamatukogudes ei korraldatud.

5.3.10 Tasulised teenused

Milliseid tasulisi teenuseid raamatukogud pakuvad?

- Printimine, paljundamine
- Ruumirent
- Üritused
- Materjalikulu (nt 3D-printimine, laserlõikur jne)
- Muu (lamineerimine):

5.4 Laste- ja noorteteenindus

Lug-d 2024	Lug-d 2025	Muutus (+-)	Külast- d 2024	Külast- d 2025	Muutus (+-)	Laenut 2024	Laenut 2025	Muutus (+-)
2584	2369	-215	51380	50548	-832	24333	22117	-2216

Kõik arvud on vähenenud. Kui koolis käivate laste hulk väheneb, siis väheneb ka raamatukogu kasutus. Näiteks põhikool Oisus muutus 6-klassiliseks – õpilased lahkusid ja muidugi ei käinud enam raamatukogus. Ka huvi raamatute lugemise vastu on väike, konkureerides teiste ajaveetmise võimalustega, eriti nutitelefoniid. Raamatukogus veedetakse küll aega, koolivaheaegadel lausa päevade kaupa, aga see ei tähenda, et sealt ka lugemisvara kaasa laenutatakse.

Laste külastuste arv siiski tõusis Järva vallas, kus koolivõrk jäi endiseks.

5.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Komplekteerimisel jälgitakse Eesti Lastekirjanduse Keskuse soovitusi, koolide soovitusnimekirju, auhinnatuid raamatuid. Lastele mõeldud perioodikast on raamatukogudes Täheke ja Hea laps.

Koos õpetajatega selgitatakse välja koolide soovid, mille põhjal võimalusel toimub järelkomplekteerimine. Üha rohkem kasutatakse asutusesisest laenutust. Samas on õppeasutuste ootused eksemplaarsuse osas sageli liiga suured. Oleme ju ikka rahvaraamatukogud. Nagu üldiselt vähenes hangitud raamatute arv võrreldes eelmise aastaga, nii vähenes ka laste- ja noortekirjanduse osa. Kui 2024. aastal moodustas laste- ja noortekirjandus raamatuhangetest 24,7 %, siis 2025. aastal 23,2 %.

5.4.2 Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine, arendamine ja üritused

Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine saab alguse ennekõike kodust ja väga varasest ajast. Raamatukogu saab kaasa aidata erinevate sündmustega: raamatukogu tutvustavad õppekäigid, erinevad teema- ja tähtpäevatunnid nii lasteaias kui ka koolilastele, kirjandusvõistlused, suvelugemised, omaloomingu võistlused (Järvamaa lapsed on agarad Luuleprõmmist osa võtma), iga aastased ettelugemispäevad ja ettelugemisvõistlused. Koolivaheaegadel toimuvad viktoriinid, ettelugemised, mängud ja meisterdamistunnid. Kuna rahalise vahendid on piiratud, siis on au sees taaskasutus ja kila-kola kunsti tegemine.

Lugemisharjumuste kujundamisele aitab kaasa Lugemisisu programm, millest võttis aruandeperioodil osa 13 rahvaraamatukogu ja Paide Hammerbecki Põhikooli raamatukogu koostöös Paide lasteraamatukoguga. Kõigis kolmes maakonna raamatukogus toimuvad suvelugemise programmid, millest osavõtnuid peetakse meeles erinevate sündmustega: väljasõidud, kohtumised kirjanikega, ühised kommi- ja koogipeod.

Meeledejäävamad sündmused: Oisu ja Kabala raamatukogud osalesid Retla Kabala Kooli raamatuaasta teemalises öökooli projektis, mis oli väga edukas ja meeldis lastele ja tegijatele endile. Türi ja Kahala raamatukogude lastehommikud, kohtumised Türi Perepesa mudilastega, „Luuleprõmmu“ maakondlik voor Paide lasteraamatukogus, Koigi raamatukogu Võlulaekatunnid, kirjanduse pidunädala kohtumised valla koolides, kirjandusviktoriini maakondlik eelvoor Paide lasteraamatukogus, Suvelugemise bingo Türi valla raamatukogudes. Laupa kooli emakeelepäeva ilu- ja õigekirjavõistlus, Järvamaa Keskraamatukogu lasteosakonnas eesti raamatuaasta ja raamatu ajaloo tutvustamine Paide Hammerbecki Põhikooli lugemisisuliste, maakondlik ettelugemisvõistlus 4-tele klassidele „Kullast kallim“. Maakonna raamatukogud osalesid ka Põhjamaade raamatunädalal. Toimus Eesti Lastekirjanduse Keskuse kirjaniketuuri Järva valla Aravete ja Koigi raamatukogus.

Järvamaa Keskraamatukogu lasteosakonna 2025. aasta edukamaks ettevõtmiseks oli teemahommik Muumide jõuluootus, millega tähistasime Muumide 80 sünnipäeva ja lastega kohtus Muumitroll isiklikult.

Laste lugemishuvi kirjanduse ja lugemise vastu suurendab vahetu kohtumine kirjanike ja loojatega. 2025-ndal kohtusid Järvamaa noored lugejad kirjanikega: Anti Saar, Jaanus Vaiksoo, Tiina Laanem, Kristina Ruder, Ilmar Tomusk, Kadri Hinrikus, Anu Kalm, Kristi Piiper, Mika Keränen, Indrek Koff, Hugo Vaher, Wimberg, Andrus Kivirähk, Ene Sepp ja Polina Tšerkassova.

Kõik tegevused olid suunatud laste lugemishuvi tõstmisele ja ärgitamisele ning vähemalt vahetult peale sündmuste toimumist tõusis huvi raamatute ja raamatukogu vastu.

5.5 Raamatukogu kui kogukonnakeskus

Üritused/tegevused 2024	Üritused/tegevused 2025	Muutus (+-)
933	896	-37

Üritused/tegevused	Arv
Info-, meedia- ja digipädevuste alane nõustamine ja juhendamine*	316
Kirjandusega seotud näitused ja väljapanekud	171
Kodulooga seotud sündmused ja väljapanekud	26
Kontserdid või muusikasündmused	6
Kunsti- või käsitöönäitused	42
Lugejamängud ja -võistlused	40
Lugejate kohtumised kirjanike ja kirjandustegelastega, muud kirjandussündmused	187
Üldharivad loengud ja töötoad	101
Muud (naisteklubid, genealoogiaklubi, ilukirjavõistlus, tunnustusüritused jne.)	126

Erinevate ettevõtmiste arv on vähenenud, samas jääb kindlasti mitmeid juhendamisi ja nõustamisi kirja panemata – raamatukoguhoidjad kiirustavad tavaliselt kohe inimesi aitama ja registreerimine läheb meelest.

Mitmed sündmused on loetletud juba aruande alguses, seoses tegevustega raamatuaastal.

Lisaks neile võib nimetada veel:

- Järva vallas toimus traditsiooniline Eesti Kirjanduse Pidunädal.
- Traditsioonilised sündmused on ka Käru raamatukogu „Laumängu laupäevak“, Türi raamatukogu osalemine „Õunafestivalil“, Oisu raamatukogu korraldatud erinevad tegevused „Oisukandipäeval“.
- „Talvelugemine“ Türi vallas
- Kirjandustunnid täiskasvanutele Roosna-Allikul
- „Raamatukogukohvik“ Koigis
- „Kulinaarne kirjandusõhtu“ põhjamaade raamatunädalal Albus
- Mitmed huvitavad näitused Järva valla raamatukogudes (Kunstikoolide näitused, fotonäitus Vahemere orhideedest, teemantmaalid jne.)
- Erinevad töötoad (kunstiteraapia, lilleseade, taaskasutus jne.)
- Loengusarjad, arutelud kogukonna liikmetele
- Lugejatega käisid kohtumas ja ka raamatuid esitlemas (lisaks eelpool nimetatud kohtumistele lastega) Epp Petrone, Kristiina Ehin, Andrus Ansip, Märt Treier, Annika Laats, Gaute Kivistik, Jaanus Noormägi, Tarmo Selter, Kaarel Aluoja, Kristjan Prii ja Tanel „Taniil“ Rütman Uhhuduuri seltskonnast, Birgit Itse, Jane Vain, Lea Jaanimaa,

Kersti Kivirüüt, Tarmo Tuule, Merike Kask, Ain Kütt, Stella Terna, Justin Petrone, Valdur Mikita, Kati Saara Murutar, Kaja Liilia Fridolin.

Erinevad sündmused ja tegevused toovad inimesed kokku, tugevdavad kogukonnatunnet ja ühtlasi tekitavad huvi ka raamatute vastu.

Lisamärkusena peab ütleva, et kui Türi ja Järva vallas on kohtumiste korraldajaks eelkõige raamatukogud, siis Paides organiseerivad samalaadseid sündmusi veel ka Wittensteini Tegevusmuuseum ja Wabakohvik.

5.5.1 Kasutajakoolitused

Koolitused 2024	Koolitused 2025	Muutus (+/-)
262	120	-142

Koolituste arv väheneb. Põhjuseks nii see, et lühiajalisi juhendamisi ja nõustamisi ei arvestata enam koolitusena (kuigi juba eelmise aasta aruandes oli vaja koolitused ja nõustamised eraldada, kuid siis ei olnud veel võimalik statistiliselt täpset aruannet saada) kui ka see, et rühmakoolitused lastele kajastuvad pigem ürituste all, sest kõrvuti koolitusega pakutakse alati ka muid tegevusi.

Rühmakoolitustel õpilastele tutvustatakse raamatukogu ja õpetatakse RIKSWEBi kasutust.

Individaalkoolituste teemad on laiemad - Wordi tekstitöötlus, referaadi vormistamine, praktikaaruande koostamine jne. Eelkõige vajavad seda täiskasvanud õppijad.

Tagasisidet raamatukogud küsinud ei ole, kuid pärast koolitust on osalejad olnud väga tänulikud.

5.5.2 Koostööpartnerid

Raamatukogude koostööpartneriteks on haridusasutused, külaseltsid, rahvamajad, noortekeskused, eakate päevakeskused, muuseumid, aga ka erinevad huvialaringid, MTÜ-d ja eraisikud ning muidugi kohalikud omavalitsused. Kõigi eraldi üleslugemine läheks raskeks.

Koostöös saab kulusid hajutada ja kaasata rohkem inimesi ka raamatukogude tegemistesse, mis rikastavad kohalikku kultuurielu. Väikestes kohtades saabki tegutseda üksnes koostöös.

6 Raamatukogu turundus

6.1 Turunduskanalid

Millised olid aruandeaastal peamised kanalid raamatukoguteenuste tutvustamiseks? Valige sobivad

- Raamatukogu koduleht
- KOV-i koduleht
- Sotsiaalmeedia (Facebook, Instagram)
- Raadio
- Televisioon
- Ajalehed, ajakirjad
- Välireklaam (plakatid)
- Muud (nimetada)

Tasulise reklaami tegemiseks puuduvad raamatukogudel rahalised vahendid. Erinevate sündmuste kohta leiab infot raamatukogude kodulehtedelt, sotsiaalmeediast, maakondlike ning omavalitsuste paber- ja veebiväljaannetest, infotahvlitelt jne. Aga kõige parem reklaam levib ikkagi vahetul suhtlusel kogukonnaga – informatsioon suust-suhu ja silmast-silma.

Ülevabariigilised tutvustused Järvamaa raamatukogudest:

Järva valla raamatukogu direktor tutvustas raamatubussi Krõõt külalistele teiste maakondade raamatukogudest.

Ajakirjas Säde ilmus artikkel Päinurme raamatukogust.

Roosna-Alliku raamatukoguhoidja pälvis presidendilt aumärgi ja nii teda kui raamatukogu tutvustati Maalehes ja ajakirjas Naisteleht.

Türi raamatukogu külastas ERR, et filmida saatelõik „Ridade vahel”, mille külaliseks oli Väätsal koolis käinud kirjanik Lilli Luuk.

Järvamaa Keskraamatukogu tutvustas oma tegemisi Võrumaa, Tartumaa, Saaremaa raamatukoguhoidjatele ja ERÜ eksklubi liikmetele.

6.2 Väljaannete publitseerimine

Väljaandeid Järvamaa raamatukogud 2025. aastal ei publitseerinud. Artikleid nii raamatukogude tegemistest kui ka raamatute tutvustusi on kirjutatud linna ja valla lehtedesse.

Ühtki eriti olulist nende hulgast on raske välja tuua – kõik need on raamatukogude tutvustamise seisukohalt tähtsad.

7 Eesmärgid tulevaks aastaks

- Vääriskalt lõpetada Eesti Raamatu Aasta
- Hankida ja paigaldada raamatukapid Türi, Roosna-Alliku ja Järvamaa Keskraamatukogu juurde
- Jätkata inventuuridega maakonna raamatukogudes
- Kinnitada Türi ja Järva valla raamatukogu arengukavad
- Uuendada Järva valla raamatukogus kasutajatele mõeldud arvutiparki
- Korraldada erinevaid sündmusi koostöös kogukonnaga
- Jätkata lugemisisu programmiga
- Suurendada kutset omavate töötajate arvu